

کانال تلگرام مطالعات شهری
مرجع اصلی فایل‌های شهرسازی و معماری

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم تحقیقات و فناوری
مؤسسه آموزش عالی دانش پژوهان اصفهان

موضوع تحقیق :

تأسیسات شهری و حرایم آنها

نام دانشجو:

مهدی حیدرزاده

نام اساتید:

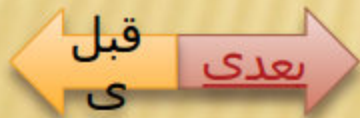
آقای مهندس نوروزی و خانم مهندس قدسی

پاییز ۹۱

<https://t.me/RegionalPlanning>

زیباترین.....

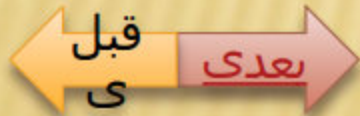
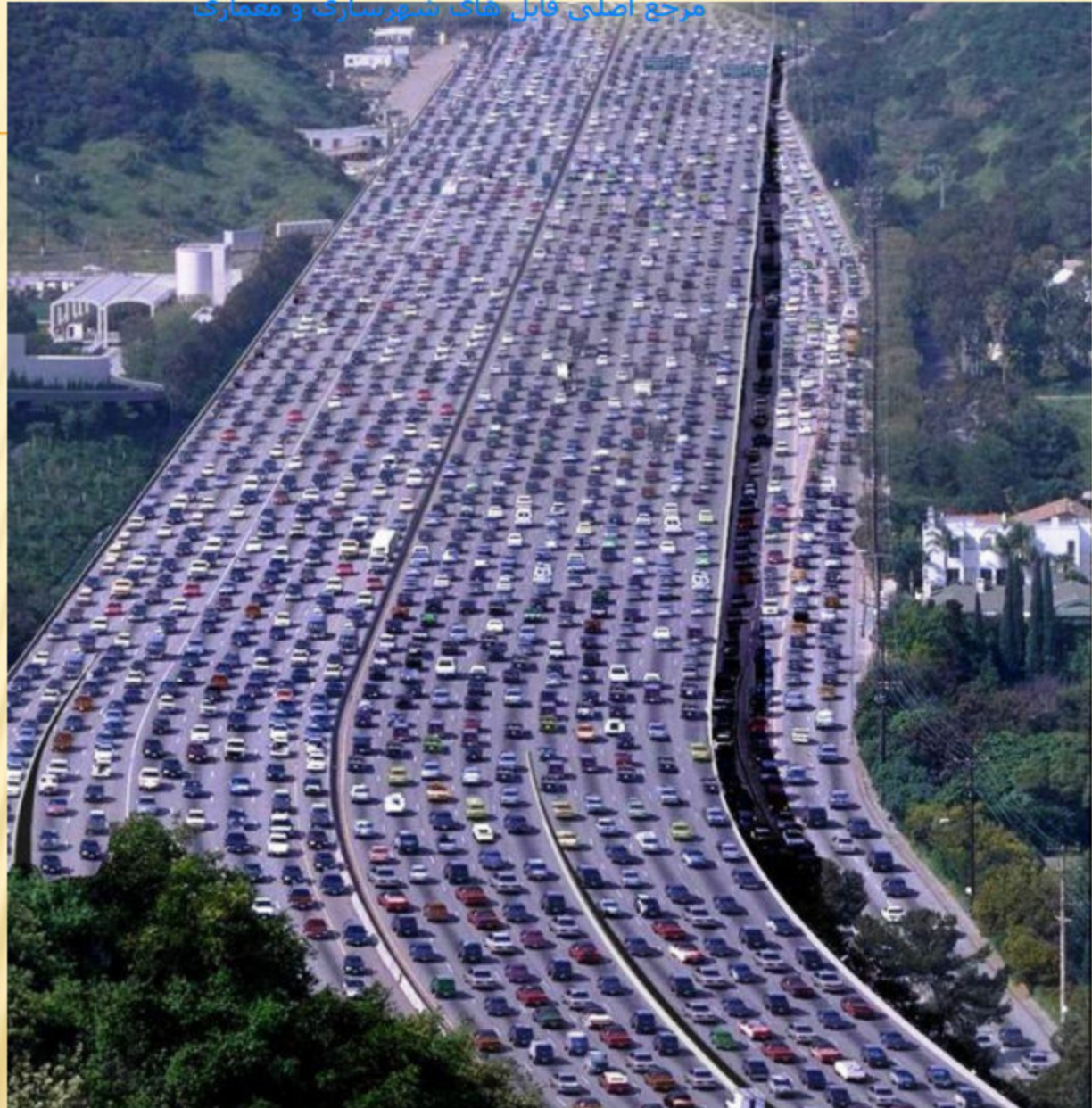

فهرست مطالب

- مقدمه
- تاسیسات آب و فاضلاب
- حرایم آب و فاضلاب
- برق
- تاسیسات برق
- گاز
- تاسیسات گاز
- مخابرات
- تاسیسات مخابرات
- تاسیسات راه آهن
- جانمایی ایستگاه راه آهن
- حرایم راه آهن
- فهرست منابع

کانال تلگرام مطالعات شهری
مرجع اصلی فایل های شهرسازی و معماری

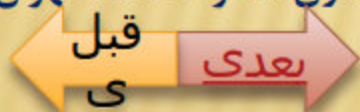
مقدمه

اساس تأسیسات و تجهیزات شهری را خدمات شهری مانند سیستم‌های آب، برق، گاز، تلفن، فاضلاب و ماهواره‌ها تشکیل می‌دهد که کمبود آنها مشکلاتی را برای آسایش و رفاه حال شهروندان به دنبال خواهد داشت. از آنجایی که زیرساخت‌های شهری از اصلی‌ترین عناصر شاخص و تشکیل‌دهنده فرم شهر محسوب می‌شوند و تأسیسات شهری نقش تعیین‌کننده‌ای نیز در خلق منظر شهر بازی می‌کنند، لذا مدیریت این زیرساخت‌ها در شهر ضروری به نظر می‌رسد تا به کمک آن بتوان نارسایی‌های کالبدی عوامل تشکیل‌دهنده محیط را کاهش داد و به دنبال آن رضایت نسبی شهروندان را تأمین کرد.

مهدی زندیه (۱) - سحر اردانه (۲)

^۱ استادیار دانشکده معماری و شهرسازی دانشگاه بین‌المللی امام خمینی (ره)

^۲ کارشناس ارشد معماری منظر دانشگاه تهران

تأسیسات آب و فاضلاب

تاریخچه

جمع آوری و خارج کردن آبهای سطحی و فاضلاب های شهری از محیط شهری در جوامع انسانی سابقه ای دیرینه دارد، بطوری که مطالعات باستان شناسی نشان می دهد سابقه این کار در هندوستان به ۷۰۰۰ سال و در بابل و نینوا به حدود ۳۰۰۰ سال، در یونان و روم به ۴۰۰۰ سال ، در اورشلیم بحدود ۳۰۰۰ سال قبل می رسد.

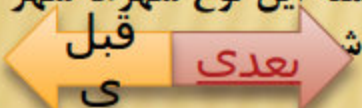
بهر حال دفع آبهای سطحی و فاضلاب های شهری در دوره باستان به خارج از شهر ها و یا محل جمع آوری بصورت کانال های روباز بوده که نقش عمده ای در شیوع بیماری ها و آلودگی های محیطی داشته است. در پاریس به EGOET سال ۱۷۸۹ برای اولین بار سیستم جمع آوری آبهای سطحی و فاضلاب های شهری) اگر طول ۱۶ کیلومتر در زیر زمین احداث گردید.

در ایران از گذشته دفع آبهای سطحی و فاضلاب های شهری در رابطه با وضعیت آب های زیر زمینی به سه صورت انجام می گرفته.

۱ - چون در اکثر نواحی ایران سطح ایستابی سفره پایین است ، و نفوذ پذیری زمین نیز باتوجه به سن کوارترنری آن برای جذب فاضلاب مناسب است، از چاه های جذبی استفاده می شده است که این روش امروزه نیز در اکثر شهرهای بزرگ و کوچک ایران مثل تهران رواج دارد.

۲ - در مناطقی که سطح آب زیر زمینی بالا بوده و یا زمین از نفوذپذیری مناسبی برخوردار نمی باشد، اگر شهر دارای شیب کافی بوده و یا زهکشی های طبیعی به صورت رودخانه های دائمی در مجاورت شهر قرار داشته با با ساختن فاضلاب رو های کوتاه وسطی بدون تصفیه به رودخانه انتقال می یافته است ، مانند فاضلاب های قدیمی شهر اهواز و بوشهر) در حال حاضر در شهر فشم در شمال تهران فاضلاب حمام آن به همین طریق به رودخانه جاجرود منتقل می شود .

۳ - اما چنان چه شهر فاقد شیب کافی برای هدایت آبهای سطحی و فاضلاب های شهری بوده و امکان استفاده از جریان ثقلی فاضلاب وجود نداشته است ، در منازل چاه های کم عمق حفر می شده و سپس توسط افرادی که در این کار اشتغال داشته اند همه روزه و یا هر چند روز یکبار تخلیه می شده و به بیرون شهر انتقال می یافته ، از جمله این نوع شهرها شهر اصفهان بوده که تا قبل از سیستم دفع آبهای سطحی و فاضلاب های شهری از این طریق اقدام می شد

روشهای جمع آوری آبهای سطحی و فاضلاب های شهری

عمل جمع آوری آبهای سطحی و فاضلاب های شهری بدو صورت انجام می پذیرد:

الف) - ایجاد دوسیستم جداگانه ویا کانال های جدا از هم:

در این شرایط یکی از کانال ها به دفع آبهای سطحی ناشی از بارندگی و سیلاب ویا آبهای که به مصارف نظافت خیابان ها و معابر می رسد ویا مازاد آب آبیاری درختان خیابانها و آبیاری فضاهای سبز می پردازد و دیگری اختصاص به فاضلاب های خانگی دارد ، این روش گرچه هزینه ای بیشتر برای ایجاد شبکه به جامعه شهری تحمیل می کند ولی از آنجایی که اثرات زیست محیطی کمتری دارد ، مناسب تر می باشد.

ب) روش درهم یا مختلط:

در این روش یک کانال واحد برای کلیه آبهای سطحی و فاضلاب های شهری احداث می شود ، گرچه این روش هزینه کمتری برای ایجاد شبکه فاضلاب را می طلبد ولی هزینه ساخت تصفیه خانه بیشتر از روش اول خواهد بود و اثرات زیست محیطی بیشتری را به دنبال دارد

اجزاء یک شبکه جمع آوری آبهای سطحی و فاضلاب های شهری

شبکه جمع آوری آبهای سطحی و فاضلاب های شهری از مجموعه تاسیسات زیر تشکیل می شود:

۱ - کانال های هدایت آبهای سطحی و فاضلاب ها) فاضلاب روها:

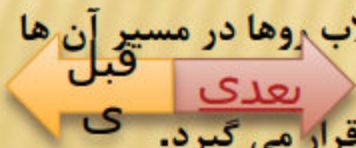
که خود شامل انشعاب منازل و سایر مشترکین است - کانال های فرعی که دارای مقطع دایره ای هستند - کانال های اصلی که می توانند دارای مقطع بیضی هم باشد - و یا شامل کانال های گرد و بیضی باشند - لوله های هدایت باران - لوله های تحت فشار جریان در نواحی که شیب طبیعی زمین برای جریان فاضلاب در درون لوله ها مناسب نیست و برای جریان فاضلاب در لوله باید از پمپاژ استفاده کرد.

۲ - تاسیسات ویژه:

در یک شبکه جمع آوری آبهای سطحی و فاضلاب های شهری به علت ویژگی آن علاوه بر فاضلاب روها در مسیر آن ها تاسیساتی احداث می شود که عبارتند از:

<https://t.me/RegionalPlanning>

- آدم روها مجاری هستند که در مواقع تمییز کردن و تعمیر کردن فاضلاب روها ، مورد استفاده قرار می گیرد.

دریچه های ریزش باران و سایر آبهای سطحی: که در کنار سواره رو قرار می گیرد.
-دریچه ریزش برف

- سرریز های آب باران که در شبکه های در هم نصب میگردند.
 - ایستگاه های پمپاژ فاضلاب برای شهرهای که شیب در آن ها کم است.
 - دریچه های ریزش فاضلاب برای شهرهای که شیب طبیعی دارند.
 - زیر گذرها و روگذرها برای گذراندن لوله های فاضلاب رو ها از زیر رودخانه.
 - حوضچه های زیر زمینی فاضلاب روها در شهرهایی که شیب کم دارند.
- با توجه به اینکه وظیفه یک شبکه فاضلاب انتقال پسابهای شهری می باشد ، بنابر این باید طوری طراحی شود که کمترین نیاز را به نیروی انسانی جهت نگه داری داشته باشد . و مهمترین موردی که در طراحی مورد توجه باشد شیب کانال ها می باشد ، بطوری که مانع از رسوب شدن مواد معلق شناور در فاضلاب گردد.

برخی تعاریف دیگر و قوانین و آیین نامه های مربوطه

آیین نامه مربوط به بستر و حریم رودخانه ها، انهار، مسیل ها، مرداب ها، برکه های طبیعی و شبکه های آبرسانی، آبیاری و زهکشی مصوب: ۱۱/۸/۱۳۷۹
هیأت وزیران در جلسه مورخ ۱۱/۸/۱۳۷۹ بنا به پیشنهاد شماره ۱۰۰/۳۱/۴۸۵۵۶ مورخ ۳/۸/۱۳۷۹ وزارت نیرو و به استناد ماده (۵۱) قانون توزیع عادلانه آب - مصوب ۱۳۶۱ - آیین نامه مربوط به بستر و حریم رودخانه ها، انهار، مسیل ها، مرداب ها، برکه های طبیعی و شبکه های آبرسانی، آبیاری و زهکشی را به شرح زیر تصویب نمود:
ماده ۱: اصطلاحات مندرج در این آیین نامه از نظر اجرای مقررات آن در معانی ذیل به کار می رود:

الف - رودخانه: مجرایی است طبیعی که آب به طور دائم یا فصلی در آن جریان داشته باشد.
ب - نهر طبیعی: مجرایی است که آب به طور دائم یا فصلی در آن جریان داشته و دارای حوضه آبریز مشخصی نباشد.
پ - نهر سنتی: مجرای آبی است که به وسیله اشخاص به صورت غیر مدرن احداث شده باشد.

ت - مرداب: زمین باتلاقی، مسطح و پستی است که دارای یک یا تعدادی آبراهه باشد و معمولاً در مد بزرگ دریا زیر آب رود، همچنین اراضی پستی که در مناطق غیر ساحلی در فصول بارندگی و سیلاب غرقاب شده و معمولاً در تمام سال حالت باتلاقی داشته باشد.
ث - برکه: اراضی پستی است که در اثر جریان سطحی و زیرزمینی آب

در آنها جمع شده و باقی می ماند.

ج - مسیل متروک: مجرای طبیعی است که تحت تأثیر عوامل طبیعی یا غیر طبیعی، امکان حدوث سیلاب در آن وجود نداشته باشد.

چ - شبکه های آبیاری و زهکشی و کانالها: مجاری مستحدثه ای هستند که به منظور آبرسانی، سالم سازی اراضی و یا انتقال آب ایجاد شده یا می شوند.

ح - بستر: آن قسمت از رودخانه، نهر یا مسیل است که در هر محل با توجه به آمار هیدرولوژیک و داغاب و حداکثر طغیان با دوره برگشت ۲۵ ساله به وسیله وزارت نیرو یا شرکت های آب منطقه ای تعیین می شود. در مناطقی که ضرورت ایجاد می نماید سیلاب با دوره برگشت کمتر یا بیشتر از ۲۵ ساله ملاک محاسبه قرار گیرد، سازمان های آب منطقه ای حسب مورد با ارایه نقشه های مربوط و توجیهات فنی از حوزه ستادی وزارت نیرو مجوز لازم را اخذ خواهند نمود.

تغییرات طبیعی بستر رودخانه ها، مسیل ها یا انهار طبیعی در بستر سابق تأثیری نداشته و بستر سابق کماکان در اختیار حکومت اسلامی است، لیکن حریم برای آن منظور نخواهد شد.

حرایم

آن قسمت از اراضی اطراف رودخانه، مسیل، نهر طبیعی یا سنتی، مرداب و برکه های طبیعی است که بلافاصله پس از بستر قرار دارد و به عنوان حق ارتفاق برای کمال انتفاع و حفاظت کمی و کیفی آنها لازم است و طبق مقررات این آئین نامه توسط وزارت نیرو یا شرکت های آب منطقه ای تعیین می گردد.

حریم انهار طبیعی، رودخانه ها و مسیل ها (اعم از اینکه آب دائم یا فصلی داشته باشند) و مرداب ها و برکه های طبیعی برای عملیات لایروبی و بهره برداری از یک تا بیست متر و برای حفاظت کیفی آب رودخانه ها، انهار طبیعی و برکه ها تا یکصد و پنجاه متر «تراز افقی» از منتهی الیه بستر خواهد بود که بنا به مورد و نوع مصرف و وضع رودخانه، نهر طبیعی و برکه به وسیله وزارت نیرو یا شرکت های آب منطقه ای تعیین می گردد.

حریم کیفی برای رودخانه ها، انهار طبیعی و برکه های تأمین کننده آب شرب مقطوعاً یکصد و پنجاه متر خواهد بود. سیاهه رودخانه های یاد شده توسط سازمان های آب منطقه ای تعیین و برای اطلاع عموم اعلام خواهد شد.

تشخیص موارد کمال انتفاع و عدم تضرر در حریم موضوع این بند به موجب دستورالعملی خواهد بود که وزارت نیرو تدوین و جهت اجرا به شرکت های آب منطقه ای ابلاغ می نماید دستور العمل یاد شده در بخش حریم کیفی با همکاری سازمان حفاظت محیط زیست تدوین خواهد شد.

ماده ۱۲: عبور لوله نفت و گاز و غیره از بستر و حریم رودخانه ها، انهار طبیعی، مسیل ها، مرداب ها و برکه های طبیعی با موافقت وزارت نیرو بلامانع است، ولی مسئولیت حفاظت آنها با دستگاه های ذیربط خواهد بود.

ماده ۱۳: وزارتخانه‌ها، مؤسسات و شرکت‌های دولتی، شهرداری‌ها و همچنین سازمان‌ها و نهادهای وابسته به دولت مکلفند قبل از اجرای طرح‌های مربوط به خود و صدور پروانه لازم بستر و حریم رودخانه‌ها، انهار، مسیل‌ها، مرداب‌ها و برکه‌های طبیعی را استعلام نمایند. هر نوع تصرف در بستر و حریم منوط به موافقت کتبی و قبلی وزارت نیرو است. متخلفان از این ماده طبق مقررات موضوعه تعقیب و مجازات خواهند شد.

ماده ۱۵: حریم کانالها، انهار احداثی و سنتی و شبکه‌های آبیاری و زهکشی با توجه به ظرفیت آنها طبق جدول زیر از طرف وزارت نیرو یا شرکت‌های تابع آن برای هر طرف تعیین می‌گردد و این حریم از منتهی‌الیه دیواره آنها می‌باشد:

ظرفیت کانالها، انهار مستحدثه و شبکه‌های آبیاری و زهکشی:

الف - آبدهی (دبی) بیش از ۱۵ مترمکعب در ثانیه - میزان حریم از هر طرف ۱۲ تا ۱۵ متر.

ب - آبدهی (دبی) از ۱۰ تا ۱۵ مترمکعب در ثانیه - میزان حریم از هر طرف ۸ تا ۱۲ متر.

پ - آبدهی (دبی) از ۵ تا ۱۰ مترمکعب در ثانیه - میزان حریم از هر طرف ۶ تا ۸ متر.

ت - آبدهی (دبی) از ۲ تا ۵ مترمکعب در ثانیه - میزان حریم از هر طرف ۴ تا ۶ متر.

ث - آبدهی (دبی) از یکصد و پنجاه لیتر تا ۲ متر مکعب در ثانیه - میزان حریم از هر طرف ۱ تا ۲ متر.

ج - آبدهی (دبی) کمتر از یکصد و پنجاه لیتر در ثانیه - میزان حریم از هر طرف ۱ متر.

حریم لوله های آبرسانی

الف - حریم لوله آبرسانی تا قطر پانصد میلیمتر کلاً ۶ متر (۳ متر از هر طرف نسبت به محور لوله).

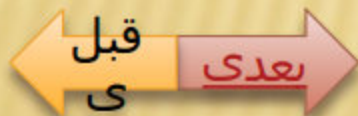
ب - حریم لوله از پانصد تا هشتصد میلیمتر کلاً ۸ متر (۴ متر از هر طرف نسبت به محور لوله).

پ - حریم لوله از هشتصد تا یکهزار و دو بیست میلیمتر کلاً ۱۰ متر (۵ متر از هر طرف نسبت به محور لوله).

ت - حریم لوله از یکهزار و دو بیست میلیمتر به بالا کلاً ۱۲ متر (۶ متر از هر طرف نسبت به محور لوله).

در صورتی که لوله‌های آبرسانی به موازات و در حریم یکدیگر نصب گردند، حد خارجی حریم به اعتبار قطر

آخرین لوله منظور می‌شود.

تبصره ۱: کانال، انهار، شبکه‌های آبیاری و زهکشی و انهار طبیعی و احداثی واقع در داخل مزارع و باغها تا مساحت یکصد هکتار که برای آبیاری همان مزارع و باغها مورد استفاده است، دارای حریم نیستند.

تبصره ۲: در مواردی که در طراحی کانال، تأسیسات تبعی (راه سرویس، گل انداز، زهکش و غیره) در یک طرف یا طرفین آن منظور شده باشد، حریم مرتبط به فاصله (۲) متر از منتهی الیه تأسیسات مذکور برای حفاظت آنها در نظر گرفته می‌شود، ولی در هر حال فاصله‌ای که تأسیسات تبعی مذکور به انضمام دو متر حریم مقرر در فوق در آن قرارداد، نباید از میزان حریم مقرر در این ماده کمتر باشد.

حریم حفاظتی و فنی قنات

حریم قنات همانند حریم چاه است. در حریم چاه و قنات و چشمه دو حریم وجود دارد
حریم اول برای استفاده از راه رفت و آمد مالک و چهارپایان او و لایروبی و تعمیر و امثال آن که برای ارتفاع از قنات لازم است

دوم حریم دیگری نیز وجود دارد. آن محدوده‌ای است که شخص دیگر، حق احداث قنات و چشمه دیگر را در آن محدوده ندارد. که در مواد ۱۳۶ تا ۱۳۹ قانون مدنی به شرح زیر آمده است
ماده ۱۳۶ - حریم مقداری از اراضی اطراف ملک و قنات و نهرو امثال آن است که برای کمال ارتفاع از آن ضرورت دارد).

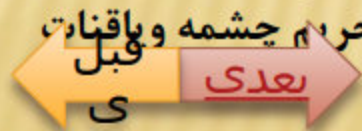
(حریم حفاظتی)

ماده ۱۳۷ - حریم چاه برای آب خوردن (۲۰) گز و برای زراعت (۳۰) گز است .

ماده ۱۳۸ - حریم چشمه و قنات از هر طرف در زمین رخوه (۵۰۰) گز و در زمین سخت (۲۵۰) گز است لیکن اگر مقادیر مذکوره در این ماده و ماده قبل برای جلوگیری از ضرر کافی نباشد به اندازه‌ای که برای رفع ضرر کافی باشد به آن افزوده می‌شود (حریم فنی)

ماده ۱۳۹ - حریم در حکم ملک صاحب حریم است و تملک و تصرف در آن که منافی باشد با آنچه

مقصود از حریم است بدون اذن از طرف مالک صحیح نیست و بنابراین کسی نمی‌تواند در حریم چشمه و یا قنات دیگری چاه یا قنات بکند ولی تصرفاتی که در <http://www.PlaningRegion.ir> مجاز است.

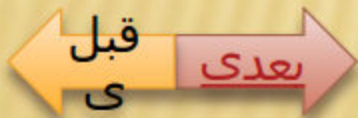
برق

توصیه های ایمنی برق در فعالیت های عمرانی و ساختمانی

توصیه ایمنی: قبل از راه اندازی کارگاه ساختمانی ، حریم خطوط هوایی برق اطراف کارگاه را بررسی کنید و در صورت لزوم از شرکت برق استعلام بگیرید. حریم برق برای شبکه های فشار ضعیف یک متر و نیم و برای شبکه های فشار متوسط یا ۲۰ کیلو ولت سه متر می باشد که در این محدوده طبق قانون هر گونه عملیات ساختمانی و ایجاد تاسیسات مسکونی تا هر ارتفاع ممنوع می باشد.

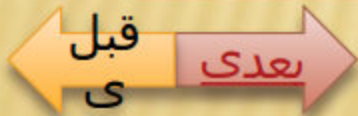
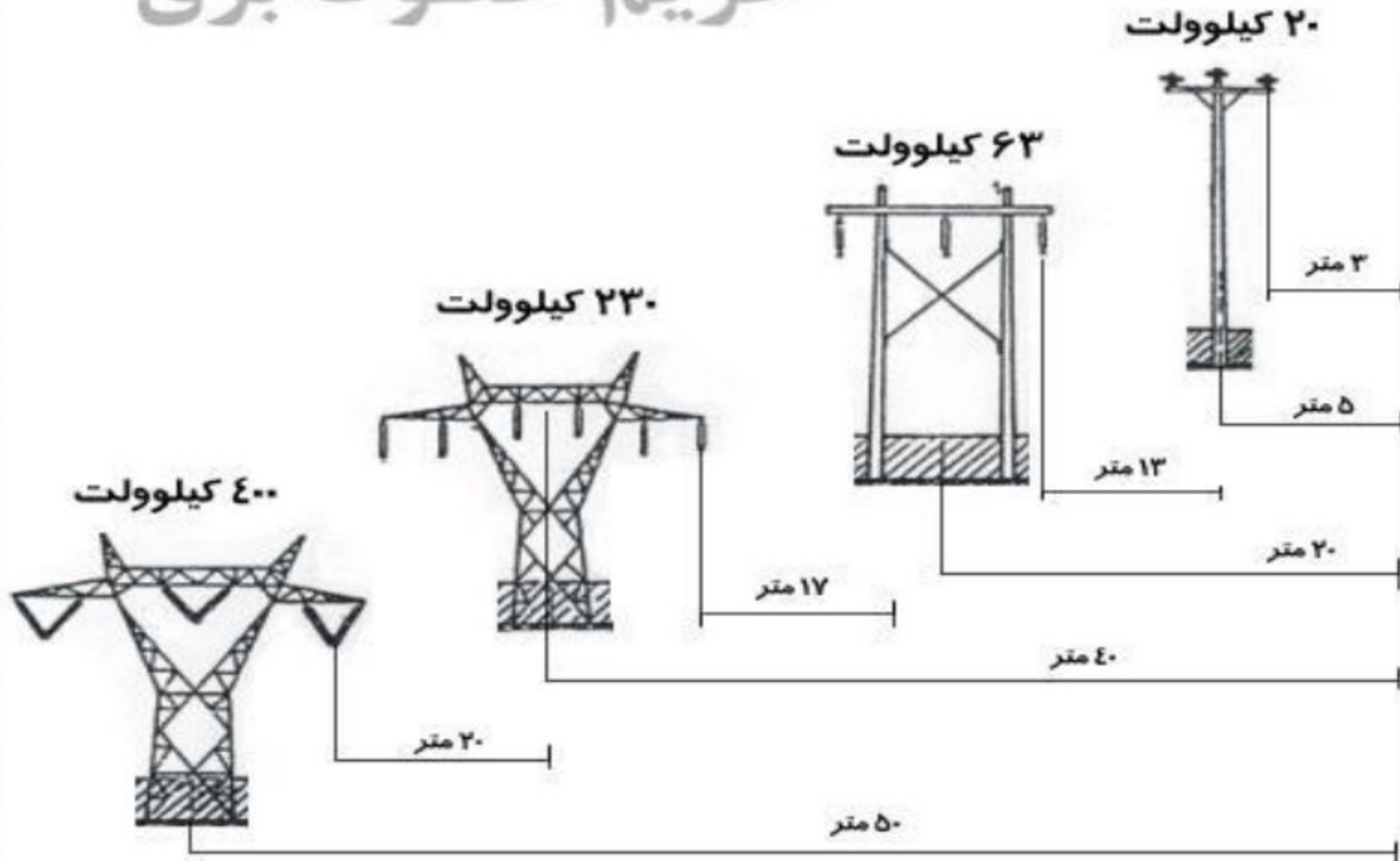

<https://t.me/RegionalPlanning>

حرایم

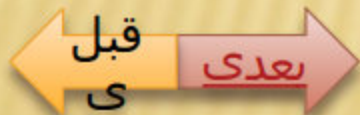
حرایم خطوط برق

جداول تعاریف و دستورالعملها

میزان حریم درجه یک خطوط انتقال و توزیع پس از اعمال تخفیف بر حسب ولتاژ خطوط نیروی برق (متر)

فاصله دوپایه متوالی خطوط هوایی نیروی برق					ولتاژ (کیلووات)
تا ۱۲۰متر	تا ۲۰۰متر	از ۲۰۰ تا ۲۵۰متر	از ۲۵۰ تا ۳۰۰متر	از ۳۰۰ متر به بالا	
					۳۳
	۹	۱۰	۱۲	(بدون تخفیف) ۱۳	۶۳
	۱۰/۵	۱۱/۵	۱۳/۵	(بدون تخفیف) ۱۵	۱۳۲
	۱۲	۱۳	۱۴/۵	(بدون تخفیف) ۱۷	۲۳۰
	۱۴	۱۶	۱۷/۵	(بدون تخفیف) ۲۰	۴۰۰

موادی از مصوبه قانونی

الف) محور خط:

خطی است فرضی رابط بین مراکز پایه ها در طول خطوط هوایی نیروی برق

ب) مسیر خط:

نواری است از زمین در طول خطوط هوایی انتقال و توزیع حاصل از تصویر هادی های جانبی خط بر روی زمین.

پ) حریم:

۱- حریم درجه یک:

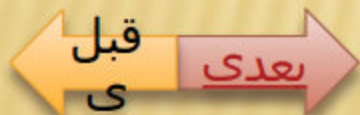
دونوار است که در طرفین مسیر خط و متصل به آن که عرض هریک از این دو نوار در سطح افقی در این تصویبنامه تعیین شده است. (حریم درجه یک مربوط به داخل محدوده قانونی خدماتی شهر می باشد)

۲- حریم درجه دو:

دونوار است در طرفین حریم درجه یک و متصل به آن فواصل افقی حد خارجی حریم درجه دو از محور خط در هر طرف که در این تصویبنامه تعیین شده است. (حریم درجه دو مربوط به خارج از محدوده قانونی خدماتی شهر می باشد).

ت) ردیف ولتاژ:

ولتاژ اسمی خطوط نیروی برق است.

ماده ۲: تعیین مقدار حریم خطوط هوایی

۲-۱- حریم درجه یک شبکه ۲۰ کیلو ولت سه متر از فاز کناری (سیم بیرونی) در هر طرف مسیر خط و حریم درجه دو شبکه ۲۰ کیلوولت پنج متر از محور خط برای هر طرف مسیر شبکه می باشد.

۲-۲- حریم درجه یک شبکه ۶۳ کیلوولت سیزده متر از فاز کناری (سیم بیرونی) در هر طرف مسیر خط و حریم درجه دو شبکه ۶۳ کیلوولت بیست متر از محور خط برای هر طرف مسیر شبکه می باشد.

۲-۳- حریم درجه یک شبکه ۲۳۰ کیلوولت هفده متر از فاز کناری (سیم بیرونی) در هر طرف مسیر خط و حریم درجه دو شبکه ۲۳۰ کیلوولت چهل متر از محور خط برای هر طرف مسیر شبکه می باشد.

۲-۴- حریم درجه یک شبکه ۴۰۰ کیلوولت بیست متر از فاز کناری (سیم بیرونی) در هر طرف مسیر خط و حریم درجه دو شبکه ۴۰۰ کیلوولت پنجاه متر از محور خط برای هر طرف مسیر شبکه می باشد.

ضمناً طبق آئین نامه استانداردها:

حریم شبکه فشار ضعیف برابر ۵/۱ متر از سیمهای جانبی برای هر طرف شبکه می باشد.

ماده ۴: در مسیر و حریم درجه یک اقدام به هرگونه عملیات ساختمانی و ایجاد تاسیسات مسکونی و تاسیسات دآمداری یا باغ و درختکاری و انبارداری تا هر ارتفاع ممنوع می باشد و فقط ایجاد زراعت فصلی و سطحی و حفر چاه و قنوات و راهسازی و شبکه آبیاری مشروط بر اینکه سبب ایجاد خسارت برای تاسیسات خطوط انتقال نگردد با رعایت ماده ۸ این تصویبنامه بلامانع خواهد بود.

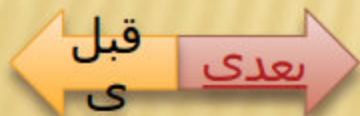
ماده ۵: در حریم درجه دو فقط ایجاد تاسیسات ساختمانی و اعلام از مسکونی و صنعتی و مخازن سوخت تا هر ارتفاع ممنوع می باشد.

ماده ۷: در صورتیکه اشخاصی برخلاف مقررات این آئین نامه عملیاتی یا تصرفاتی در حریم درجه یک و درجه دو خطوط انتقال و توزیع بنمایند مکلفند به محض اعلام ماموران وزارت نیرو موسسات و شرکتهای تابع عملیات و تصرفات اقدام نمایند.

ماده ۸: برای کلیه عملیاتی که به وسیله اشخاص حقیقی یا حقوقی به منظور راهسازی کارهای کشاورزی، حفر چاه و قنوات، عبور حمل بار و ماشین آلات و نظائر آن در مسیر و حریم خطوط نیروی برق انجام می گیرد باید اصول حفاظتی به منظور جلوگیری از بروز خطرات جانی و ورود خسارت مالی رعایت شده و درمورد حفر چاه و قنوات و راهسازی قبلاً مسوولین عملیاتی خطوط نیروی برق راهنمایی لازم خواسته شود و اجازه کتبی کسب گردد و در هر حال نظر وزارت نیرو باید ظرف یکماه از تاریخ وصول درخواست اعلام شود.

ماده ۹: حریم کابل‌های زیرزمینی که در معابر و راهها گذارده می شود در هر طرف نیم متر از محور کابل و تا ارتفاع دو متر از سطح زمین خواهد بود در مواردی که کابل با سایر تاسیسات شهری از قبیل لوله کشی آب و فاضلاب و کابل تلفن و نظائر آن تقاطع نماید استانداردهای متداول شبکه های انتقال و توزیع نیروی برق باید رعایت شود.

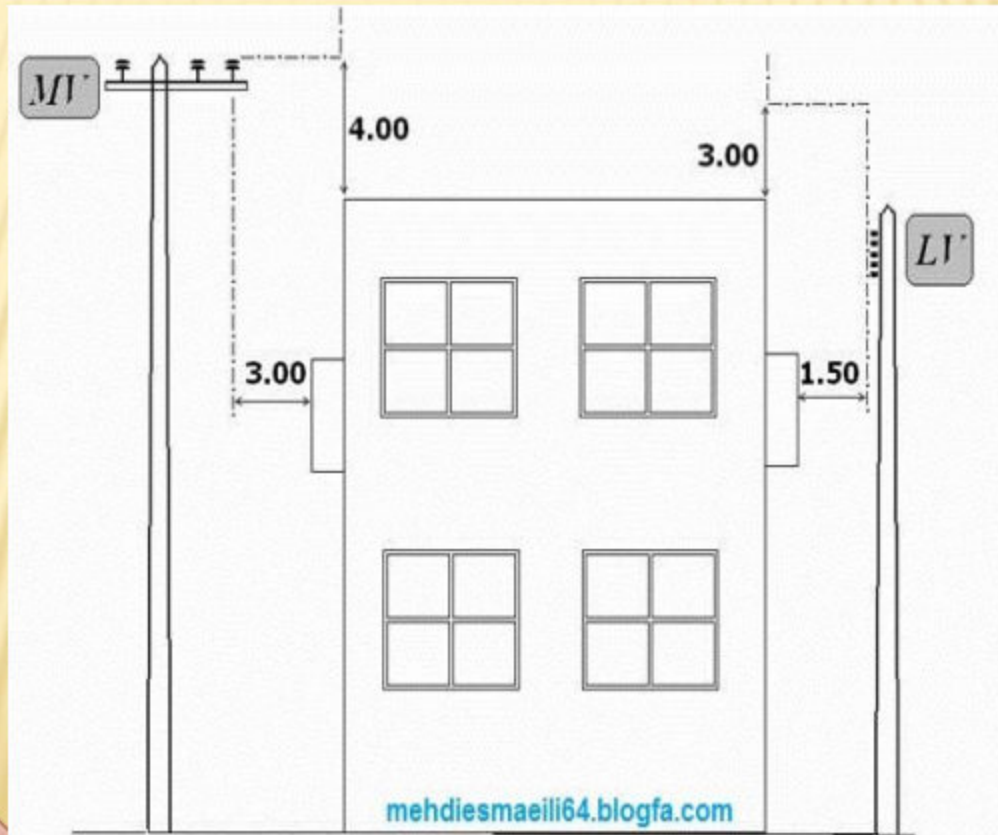
ماده ۱۰: رعایت حریم و استانداردهای مصوب خطوط نیروی برق از طرف کلیه سازمانهای دولتی بخواهند اقدام به ایجاد تاسیسات جدیدی نمایند که با خطوط نیروی برق از روی تاسیسات موجود تلگراف و تلفن و راه و راه آهن عبور می نماید حریم و استانداردهای آن موسسات و شرکتهای تابع باید رعایت شود و انجام طرح های جدید با موافقت قبلی موسسات مربوطه خواهد بود.

موادی از لایحه قانونی رفع تجاوز از تأسیسات آب و برق کشور مصوب ۱۳۵۹ شورای انقلاب

ماده ۹ چنانچه در مسیر حریم و خطوط انتقال و توزیع نیروی برق و حریم کانالها و انهار آبیاری احداث ساختمان یا درختکاری و هر نوع تصرف خلاف مقررات شده یا بشود سازمانهای آب و برق بر حسب مورد با اعطای مهلت مناسب با حضور نماینده دادستان مستحذات غیرمجاز را قلع و قمع و رفع تجاوز خواهند نمود.

ماده ۱۰: اعطای پروانه ساختمان و انشعاب آب و برق و گاز و سایر خدمات در مسیر و حریم موضوع ماده ۹ ممنوع است.

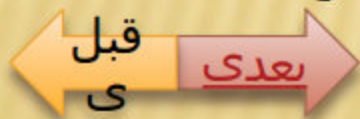

حریم شبکه های برق هم در موقع طراحی و هم در زمان نظارت بایستی دقیقاً مورد توجه قرار گیرند. در حال حاضر حریم شبکه های فشار ضعیف (۴۰۰۷) برابر با ۵/۱ متر و حریم شبکه های فشار متوسط (۲۰kV) برابر با ۳ متر می باشد.

حریم کابل های زیر زمینی که در معابر و راهها گذارده می شود در هر طرف نیم متر از محور کابل و تا ارتفاع دو متر از سطح زمین خواهد بود.

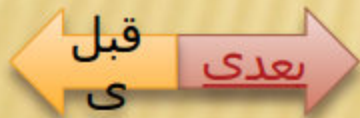
در موردی که کابل با سایر تاسیسات شهری از قبیل لوله کشی آب و فاضلاب و کابل و تلفن و نظایر آن تقاطع نماید. استانداردهای متداول شبکه های انتقال و توزیع نیروی برق باید رعایت شود. استانداردهای مصوب خطوط نیروی برق از طرف کلیه سازمانها دولتی بخواهند اقدام به ایجاد تاسیسات جدیدی نمایند که با خطوط نیروی برق از روی تاسیسات موجود تلگراف و تلفن و راه و راه آهن عبور می نماید حریم و استانداردهای آن موسسات و شرکتهای تابع باید رعایت شود و انجام طرح های جدید با موافقت قبلی موسسات مربوطه خواهد بود.

- چنانچه در مسیر حریم و خطوط انتقال و توزیع نیروی برق و حریم کابلها و انهار آبیاری احداث ساختمان یا درختکاری و هر نوع تصرف خلاف مقررات شده یا شود سازمانهای آب و برق بر حسب مورد با اعطای مهلت مناسب با حضور نماینده دادستان متحذات غیر مجاز را قلع و قمع و رفع تجاوز خواهند نمود.

کانال تلگرام مطالعات شهری
مرجع اصلی فایل های شهرسازی و معماری

تأسیسات گاز

<https://t.me/RegionalPlanning>

مقررات حریم خط لوله گاز در مجاورت ابنیه و تاسیسات

مقررات ذیل بر اساس اختیار مصرحه قانونی در ماده واحده قانون منع احداث بنا و ساختمان در طرفین خط

لوله انتقال گاز طبیعی تدوین و به تصویب هیئت مدیره رسیده است .

۱- مقدمات و تعاریف

۱-۱-۱ مقدمات :

۱-۱-۱ هدف از تنظیم و اجرای این مقررات تأمین حداقل ایمنی ساکنین طرفین خط لوله انتقال گاز و شبکه های توزیع گاز شهری در مقابل خطرات ناشی از انفجار ، آتش سوزی ، نشت گاز و هم چنین به منظور پیشگیری از صدمات احتمالی از نقاط مجاور به خط لوله گاز می باشد .

۱-۱-۲ در شرایطی که بنا به تشخیص کارشناسان شرکت ملی گاز ایران موقعیت خاص محلی ایمنی بیشتر از آن چه در این مقررات پیش بینی شده است ایجاب نماید بنا به صلاح دید شرکت ملی گاز ایران طرق دیگری به کار گرفته خواهد شد .

۱-۱-۳ هر گاه بین این مقررات و استانداردهای مهندسی مصوب شرکت ملی گاز ایران مغایرت وجود داشته باشد در قسمت های مغایر این مقررات قابل اجرا خواهد بود .

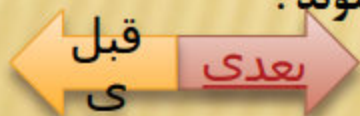
۱-۱-۴ حریم های ایمنی مندرج در این مقررات از طریق نشر آگهی در مطبوعات و یا رادیو و تلویزیون و یا پاسگاههای ژاندارمری واقع در مسیر یا الصاق و یا توزیع آگهی در مسیر خط لوله انتقال گاز و یا به هر وسیله دیگری که مقتضی می باشد به اطلاع عموم خواهد رسید .

۱-۲ تعاریف :

۱-۲-۱ تعریف واحد ردیف تراکم :

واحد ردیف تراکم از منطقه ای به عرض ۵۰۰ متر که محور خط لوله در وسط آن قرار گرفته باشد (یا ۲۵۰ متر از طرفین خط لوله) و به طول ۱ کیلومتر در امتداد خط لوله تشکیل می شود .

۱-۲-۲ مناطق از نظر تراکم واحدهای مسکونی به شرح زیر به چهار ردیف تقسیم می شوند :

ردیف ۱: هر واحد ردیف تراکم در خارج از محدوده شهرها و شرکتها که تعداد واحدهای ساختمانی به منظور سکونت افراد در آن ۸ و یا کمتر باشد ردیف ۱ نامیده می شود.

ردیف ۲: هر واحد ردیف تراکم در خارج از محدوده شهرها و شرکتها که تعداد واحدهای ساختمانی به منظور سکونت افراد در آن از ۸ بیشتر و از ۲۶ کمتر باشد ردیف ۲ نامیده می شود.

ردیف ۳: هر واحد ردیف تراکم در خارج از محدوده شهرها و شرکتها که تعداد واحدهای ساختمانی به منظور سکونت افراد در آن ۲۶ و یا بیشتر باشد ردیف ۳ نامیده می شود.

ردیف ۴: کلیه نقاط داخل محدوده شهرها و شرکتها ردیف ۴ نامیده می شود.

۱-۲-۳ انواع ساختمان خط لوله و ضریب طراحی مربوطه عبارتند از:

نوع ساختمانی الف	با ضریب طراحی	۰/۷۲
نوع ساختمانی ب	" "	۶۰/۰
نوع ساختمانی ج	" "	۵۰/۰
نوع ساختمانی د	" "	۴۰/۰

تعریف ضریب طراحی و چگونگی انتخاب نوع ساختمان خطوط لوله متناسب با ردیف های تراکم بر اساس استاندارد های مصوب شرکت ملی گاز انجام خواهد گردید.

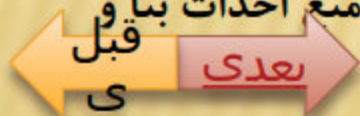
۱-۲-۴ حریم خطوط لوله گاز:

حریم اختصاصی:

به منطقه ای از طرفین خطوط لوله انتقال گاز اطلاق می شود که به وسیله شرکت ملی گاز ایران به منظور تأمین نیازمندی های فنی و تعمیرات و نگهداری خطوط لوله انتقال گاز تحصیل و هر گونه دخل و تصرف و فعالیت اشخاص حقیقی و حقوقی اعم از ایجاد ابنیه، تاسیسات، راهسازی و عملیات کشاورزی در آن ممنوع است.

حریم منع احداث بنا:

به منطقه ای از طرفین خطوط لوله گاز اطلاق می شود که به موجب ماده واحده قانون منع احداث بنا و ساختمان و مقررات این آئین نامه احداث هر گونه بنا و تاسیسات در آن ممنوع است.

۲- حریم خطوط لوله در داخل محدوده شهرها :

۲-۱ این فصل شامل مقرراتی است که در نقاط ذیل اعمال می گردد :

الف - در داخل محدوده تعیین شده بیست و پنج ساله شهرداری شهرها و محدوده شهرک ها .
ب - در نقاطی که طبقه پیش بینی شهرداری ها در آینده به صورت نواحی مسکونی توسعه خواهند یافت .

۲-۲ طبقه بندی مناطق شهری :

مناطق فوق با توجه به تعاریف بند ۲-۲-۱ در ردیف ۴ قرار می گیرد .
۲-۳ استانداردها :

کلیه عملیات لوله کشی شبکه های توزیع گاز باید بر مبنای استاندارد مهندسی مصوب شرکت ملی گاز ایران و با توجه به تعریف مربوط به مناطق مشمول ردیف ۴ انجام گیرد . در مناطق مشمول مقررات این فصل به شرط رعایت کلیه ضوابط مربوطه ، انتخاب حریمی بیش از آن چه در استانداردهای مهندسی مصوب شرکت تعیین گردیده ضروری نمی باشد .

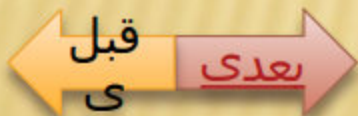
۲-۴ فواصل خطوط لوله گاز در داخل محدوده شهرها از خطوط هوایی برق و همچنین فواصل خطوط لوله از سایر شبکه های زیرزمینی شهری نظیر ، آب ، برق ، مخابرات ، بر مبنای مقررات ایمنی و حریم مربوطه تعیین می گردد .

۲-۵ در داخل محدوده شهرها حداکثر فشار مجاز خطوط گاز برابر ۳۰۰ پوند براینچ مربع می باشد .

۳- حریم خطوط لوله در خارج از محدوده شهرها :

۳-۱ این فصل شامل مقرراتی است که در نقاط ذیل اعمال می گردد :

الف - در خارج از محدوده تعیین شده بیست و پنج سال شهرداری شهرها .

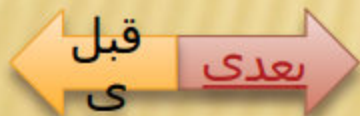
ب - در نقاطی که طبق پیش بینی شهرداریها به صورت نواحی مسکونی توسعه پیدا نخواهد کرد .
۲-۳ در خارج از محدوده شهرها رعایت حریم خطوط لوله طبق ضوابط مندرج در این فصل الزامی بوده و حریم تعیین شده سبب عدم رعایت استانداردهای مهندسی مصوب شرکت در مورد ردیفهای ۱ تا ۳ مندرج در بند ۲-۲-۱ نخواهد بود .

۳-۳ احداث هر گونه بنا و تاسیسات و ساختمان که در گروههای زیر مشخص شده اند در فاصله ۲۵۰ متری خطوط لوله انتقال گاز در خارج از محدوده شهرها ممنوع است :
الف - ساختمان ها و تاسیساتی نظیر مدارس ، مساجد ، میدان های ورزشی ، سینماها ، سالنهای سخنرانی، مجتمع های مسکونی ، بیمارستان ها ، ایستگاههای راه آهن ، فرودگاهها ، گاراژهای حمل و نقل ، ساختمان سد ، اردوگاههای نظامی ، و پیش آهنگی ، تاسیسات شیلات ، کارخانه جات و تاسیسات صنعتی و معدنی و مشابه آنها .

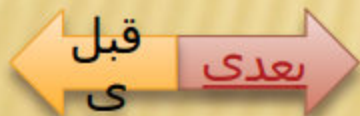
ب - ساختمان ها و تاسیساتی که سبب ایجاد خطرات احتمالی برای خطوط لوله گاز خواهد بود نظیر انبارهای مواد منفجره ، انبارهای مواد سریع الاشتغال کره های تهیه ذغال ، تونلهای معادن ذغال سنگ و سایر معادن .

تبصره : در مورد خطوط لوله انتقال گاز با فشار کمتر از ۳۰۰۰ پوند براینچ مربع در خارج از محدوده ها شهرها در صورتی که رعایت فاصله ۲۵۰ متر فوق امکان پذیر نباشد می بایست نوع ساختمانی لوله به (ج یارد) تغییر یابد .

۱-۳-۳ تاسیساتی که به منظور استفاده و بهره برداری از خطوط لوله انتقال گاز و متعلق به شرکت ملی گاز می باشد از شمول این بند مستثنی هستند .

- ۳-۴ چگونگی تعیین حریم منع احداث بنا جهت خطوط لوله گاز در خارج از محدوده شهرها :
- ۳-۴-۱ در صورت تطبیق ضوابط ساختمانی خط لوله با ردیف های تراکم ، حداقل حریم خطوط لوله انتقال گاز ازاء فشار و قطر خارجی از جدول شماره یک تعیین می شود و در فواصل مشخص شده ایجاد هر گونه ابنیه تاسیسات ممنوع است .
- ۳-۴-۲ در صورتی که حداقل فاصله ۲۵۰ متر بین خطوط لوله و نزدیکترین بنا رعایت گردد تطبیق ضوابط ساختمانی خط لوله با ردیف تراکم در آن منطقه الزامی نخواهد بود .
- ۳-۴-۳ در تعیین حریم حداکثر فشار پیش بینی شده به خط لوله در نظر گرفته خواهد شد .
- ۳-۴-۴ کشت غلات و درختان و سایر عملیات زراعتی فقط در عرض مسیر تحصیل شده (حریم اختصاصی) خطوط لوله گاز ممنوع است . در مورد عرض جاده فوق الذکر و چگونگی تقسیم آن در طرفین خطوط لوله استاندارد مهندسی مصوب شرکت ملاک عمل خواهد بود .
- ۳-۵ فواصل خطوط لوله انتقال گاز در خارج از محدوده شهرها از جاده ها خطوط راه آهن ، خطوط انتقال نیرو خطوط لوله نفت و غیره و مشخصات فنی در نقاط تقاطع با خطوط فوق الذکر برمبنای استاندارد های مهندسی و مقررات ایمنی و حریم مربوطه تعیین خواهد گردید .
- ۳-۶ در صورتی که رعایت فواصل مندرج در این مقررات به هر دلیل امکان پذیر نباشد تقلیل حریم های اعلام شده با تغییر ضوابط ساختمانی خط لوله پس از تصویب شرکت ملی گاز ایران انجام خواهد گردید .

مراکز مخابراتی از مجموعه زیرساخت های کشور است و ارتفاع ساختمان های واقع در حریم آنها باید طوری طراحی شود که مانع جابجایی امواج نشود. در ساختمان های با فاصله هوایی کمتر از ۲۰۰ متر از مراکز مخابراتی ارتفاع بلندترین نقطه ساختمان کمتر از ۱۷ متر و در ساختمان های با فاصله هوایی بین ۲۰۰ تا ۷۰۰ متر از مراکز مخابراتی ارتفاع بلندترین نقطه ساختمان کمتر از ۲۳ متر تعیین شده است. وی ادامه داد: در ساختمان های با فاصله هوایی بیشتر از ۷۰۰ متر از مراکز مخابراتی ارتفاع بلندترین نقطه ساختمان باید کمتر از ۳۰ متر باشد.

آیین نامه اجرایی قانون صیانت از حریم مسیر های شبکه کابل فیبر نوری شبکه مادر مخابراتی کشور

هیئت وزیران بنا به منظور جلوگیری از تخریب کابل فیبر نوری و بنا به پیشنهاد مشترک وزارتخانه های ارتباطات و فناوری اطلاعات، راه و شهرسازی و جهاد کشاورزی، آیین نامه اجرایی قانون صیانت از حریم مسیر های شبکه کابل فیبر نوری شبکه مادر مخابراتی کشور را تصویب کرد. به گزارش پایگاه اطلاع رسانی دولت، بر اساس این آئین نامه سیاست گذاری و اتخاذ تصمیم در خصوص نحوه ایجاد، تامین، توسعه، نظارت، نگهداری و بهره برداری از شبکه کابل فیبر نوری شبکه مادر مخابراتی کشور با وزارت (شرکت) است.

همچنین وزارت (شرکت) مکلف است نقشه جامع شبکه کابل فیبر نوری کشور را تهیه و با لحاظ جوانب امنیتی و پس از تأیید مراجع امنیتی ذیصلاح، یک نسخه از آن را به دستگاه های اجرایی که طبق قوانین و مقررات مربوط مسئول عملیات اجرایی در حریم راه آهنی می باشد، ارائه کنند.

بر اساس این آئین نامه به منظور جلوگیری از تخریب کابل فیبر نوری در مسیر و حریم
قبل بعدی
حقیقی و حقوقی موظفند قبل از شروع عملیات اجرایی ناپدیدیه لازم را از وزارت (شرکت) اخذ کنند.

بر این اساس وزارت (شرکت) موظف است نسبت به نظارت ، کنترل ، دیدبانی و در صورت لزوم نصب علائم هشدار دهنده و تیرکهای شناسایی در مسیر کابل فیبر نوری اقدام کنند. همچنین در صورت نیاز به عملیات توسعه ، تعریض یا بهسازی راهها و راه آهن و موارد دیگر که در حریم آنها مسیر کابل فیبر نوری قرار دارد ، وزارت راه و شهرسازی موظف است قبل از شروع عملیات موارد را به وزارت (شرکت) اعلام نماید تا پس از هماهنگی بر اساس جدول زمان بندی مورد توافق طرفین اقدامات لازم در جهت ایمن سازی یا در صورت لزوم تغییر مسیر یا جا به جایی مسیر کابل فیبر نوری به عمل آید .

بر اساس این آئین نامه ، عبور متقاطع تاسیسات مورد نیاز از فضای اختصاصی فیبر نوری واقع در منتهی الیه حریم راهها و راه آهن کشور در فضای مذکور با اخذ مجوز از وزارت (شرکت) و وزارت راه و شهرسازی مجاز است و عبور تاسیسات مذکور در سایر حریم ها موضوع مواد (۱) و (۲) قانون بر اساس دستور العمل شرکت صورت می گیرد .

راه آهن

راه آهن وسیله حمل و نقلی است که دارای قوانین ذاتی منحصر بفرد خود می باشد و کمترین تاثیرات منفی بر محیط زیست را دارد. اصطکاک خیلی کم بین چرخ و ریل موجب شده است تا صنعت ریلی در مقایسه با سایر سیستمهای حمل و نقل جهت جابجایی حجم معینی از کالا یا مردم در یک مسافت ثابت، نیاز به انرژی خیلی کمتری داشته باشد.

لذا کشورهای صنعتی و پیشرفته در راستای صرفه جویی در انرژی، رونق اقتصادی، افزایش سرعت و ایمنی توسعه این صنعت را در اولویتهای خود قرار داده اند. اداره کل راه آهن اصفهان به عنوان مجری یکی از مهمترین روشهای حمل و نقل بار و مسافر نقش مهمی را در عرصه صنعت حمل و نقل کشور ایفا می نماید. اهم فعالیتهاى حمل بار این اداره کل برای کارخانه های ذوب آهن، مجتمع فولاد مبارکه، شرکت نفت، گمرک اصفهان و ... می باشد.

جانمایی نادرست

جانمایی ایستگاه‌های خطوط درون شهری

بطور کلی سیستم‌های حمل و نقل به چهار دسته هوایی، جاده‌ای، ریلی و دریایی تقسیم می‌شوند که برای دسترسی به هر یک از این سیستم‌ها مسافران باید خود را به فرودگاه‌ها، پایانه‌ها، ایستگاه‌های راه‌آهن و بنادر و اسکله‌ها برسانند. بنابراین اولین مولفه‌ای که در انتخاب یک سیستم حمل و نقل تاثیر به‌سزایی خواهد داشت بحث دسترسی به آن سیستم خواهد بود. به همین دلیل است که نقش مهم جانمایی در هر سیستم حمل و نقل بسیار حایز اهمیت است. سیستم حمل و نقل ریلی به دلیل مزایای فراوان مانند مصرف انرژی کمتر، ایمنی بالا، حمل انبوه بار و مسافر، سازگاری با محیط زیست و اشغال فضای کمتر از جایگاهی ویژه در صنعت حمل و نقل برخوردار می‌باشد.

در راه آهن شهری هر یک از سر بخش ناوگان، زیر بنا و بهره‌برداری و مدیریت در جذب ترافیک نقش عمده‌ای ایفا می‌کنند. ولی آنچه که در نگاه اول بیشتر حایز اهمیت است، جانمایی ایستگاه، ساختمان ایستگاه و کیفیت خدمات ارائه شده در آن می‌باشد که منجر به جذب ترافیک بیشتر و در نتیجه درآمدزایی و رونق بیشتر این صنعت خواهد بود.

الف) جانمایی ایستگاه کلی ترین مسایلی که در بحث جانمایی ایستگاه باید مدنظر قرار گیرد عبارت است از:

- ۱ - مطالعات زمین شناسی و توپوگرافی منطقه
 - ۲ - بحث تملک زمین برای ساخت ایستگاه و هزینه تملک
 - ۳ - قابلیت توسعه خطوط و تأسیسات موجود در ایستگاه
 - ۴ - سهولت در اجرای طرح
 - ۵ - نحوه دسترسی به محل ایستگاه (دسترسی آسان، سریع، ارزان و ایمن)
 - ۶ - نزدیکی به مراکز پر حجم تجاری، اداری، اماکن پر تردد، پایانه‌ها، فرودگاه‌ها، و ...
 - ۷ - عدم ایجاد ترافیک در خیابان‌های مجاور
- ب) ساختمان ایستگاه ساختمان ایستگاه به مقدار زیادی به نوع سیستم حمل و نقل شهری (مترو، تراموا، قطار سبک شهری) بستگی دارد. که در هر یک از انواع ایستگاه استفاده از نقشه‌های تیپ هزینه‌های مطالعاتی را بسیار کاهش می‌دهد.

- ۱ - ایستگاه‌های تراموا به علت ساده بودن سیستم تراموا و مختلط بودن آن با ترافیک شهری، ایستگاه‌های آن نیز بسیار ساده و مشابه ایستگاه‌های اتوبوس می‌باشد .
- ۲ - ایستگاه‌های قطار سبک شهری LRT بسته به طرح می‌توانند روزمینی، بالای سطح زمین و یا زیرزمینی باشند. به طور کلی از ویژگی‌های ایستگاه‌های LRT می‌توان به سادگی و فشردگی فضاها و سکوه‌های کوتاه (به علت کوتاه بودن قطارهای سبک شهری) اشاره کرد .
- ۳ - ایستگاه‌های مترو - از لحاظ ساختمانی به علت جریان‌های سنگین مسافران، نیاز به ورودی‌ها و خروجی‌های مناسب وجود دارد .

به علت فاصله زمانی کوتاه تردد قطار در ایستگاه‌ها، نیاز به سالن‌های انتظار مجزا یا امکانات برای استراحت مسافران نخواهد بود. - البته به غیر از ساختمان ایستگاه، معماری، نما، و طراحی داخلی

ساختمان ایستگاه نیز در جذب مسافران نقش به‌سزایی دارد .

ج) خدمات ارائه شده خدمات و تسهیلات ارائه شده در ایستگاه باید متناسب با منطقه ایستگاه، نوع مسافران و مقدار ترافیک در آن محل باشد. در ادامه این مقاله ایستگاه صادقیه به عنوان نمونه بررسی خواهد شد. متروی تهران به عنوان یک وسیله حمل و نقل سریع، مطمئن و دقیق، تاثیر قابل‌ملاحظه‌ای بر ساختار و عملکرد شهر در ابعاد مختلف، نظام فعالیتی و کاربری‌ها را در محدوده‌ای مشخص تحت تاثیر خود قرار خواهد داد. این تاثیر به ویژه در محدوده پیرامون ایستگاه‌ها محسوس بوده و با گذشت زمان هدایتگاه، میدان جاذبه‌ای را ایجاد می‌کند که حول خود ترکیبی از کاربری‌ها را متناسب با موقع و موضع خود در شهر و منطقه شهری ایجاد می‌کند. بر این اساس محدوده پیرامون ایستگاه‌های مترو را از شروع عملیات اجرایی می‌توان به نوعی منطقه گذار تلقی کرد که در فازهای زمانی متفاوت تغییر کاربری و تراکم می‌دهد. در این صورت شناسایی وضع موجود کاربری، ساخت و بافت و تراکم محدوده پیرامون ایستگاه‌ها و تشخیص فرصت‌ها و قابلیت‌ها جهت ساماندهی و برنامه ریزی آنچه که به هر حال روی خواهد داد ضروری و اجتناب ناپذیر است. مجموعه حاضر در یک زمان کوتاه و با حجم کاری فشرده سعی بر آن داشته است تا پس از برداشت و تحلیل کلی وضع موجود کاربری، موقعیت، تراکم، مالکیت و ارزش زمین، قابلیت‌ها و فرصت‌های سرمایه‌گذاری در اراضی محدوده حوزه نفوذ موثر ایستگاه‌ها را به طور مقدماتی شناسایی و معرفی نماید. ایستگاه صادقیه «موقعیت و دسترسی ایستگاه» ایستگاه صادقیه غربی ترین ایستگاه خط ۲ متروی تهران است که محل تلاقی خط ۲ و ۵ نیز

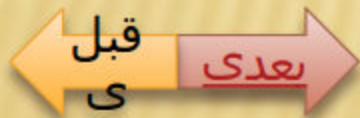
می‌باشد. ایستگاه صادقیه در نیمه غربی شهر تهران و در محدوده شهرداری منطقه ۵ واقع شده است. شبکه‌ای از بزرگراه‌ها و شریان‌های اصلی ارتباطی، دسترسی سریع و مطلوبی را به این ایستگاه فراهم آورده است.

▪ بزرگراه‌های محمدعلی جناح، آزادراه تهران کرج، بزرگراه شیخ فضل الله نوری، خیابان ستارخان، خیابان شهید باقری و مجموعه‌ای از راه‌های ارتباطی دیگر، این ایستگاه را به عنوان یک گره و مرکز اصلی ورود و خروج به شهر تهران تبدیل کرده است. پایانه اتوبوس جنب ایستگاه صادقیه، با ۱۳ خط اتوبوس، کامل‌ترین شبکه حمل و نقل عمومی (مترو + اتوبوس) را جهت تسهیل در رفت و آمد و جابجایی مسافری ایجاد کرده است که محدوده وسیعی از شهر تهران را پوشش می‌دهد.

«مشخصات عمومی ایستگاه» ایستگاه متروی صادقیه (تهران) دارای یک ورودی - خروجی واقع در خیابان سازمان آب در شمال غربی تقاطع بزرگراه تهران - کرج و محمد علی جناح می‌باشد. طول و عرض ایستگاه متروی صادقیه به ترتیب ۳۰۰ متر و ۳۲ متر می‌باشد. که تقریباً دو برابر ایستگاه‌های دیگر متروی تهران می‌باشد. همچنین این ایستگاه ۳۳۸۱۲ متر مربع مسافت دارد. «حوزه نفوذ و کاربری غالب» حوزه نفوذ (شعاع دسترسی مستقیم) به ایستگاه صادقیه در شعاع ۲۰۰ متر از ورودی ایستگاه منطبق بر اراضی و قطعات بلافصل ایستگاه می‌باشد. شعاع عملکرد ایستگاه صادقیه از شمال تا فلکه دوم صادقیه و قطعات مسکونی بر خیابان شهید باقری، از جنوب تا بزرگراه تهران - کرج و از شرق تا بلوک‌های مسکونی واقع در بین بلوار صادقیه و بزرگراه محمدعلی جناح امتداد می‌یابد. کاربرد غالب در محدوده فوق‌الذکر مسکونی می‌باشد.

حریم راه آهن

- ۱ - حریم خطوط در فواصل بین کلیه ایستگاهها (در هر پلاک (از آکس خط ۱۱۷ متر به طرفین آن می باشد.
- ۲ - در مورد پلها و رودخانه ها این مقدار به ۵۰۰ متر در بال دست پل و ۱۰۰۰ متر در پایین دست آن تغییر می یابد و هرگونه برداشتی در این محدوده اکیدا ممنوع است.

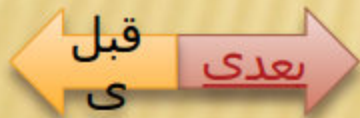

کانال نلگرام مطالعات شهری
مرجع اصلی فایل های شهرسازی و معماری

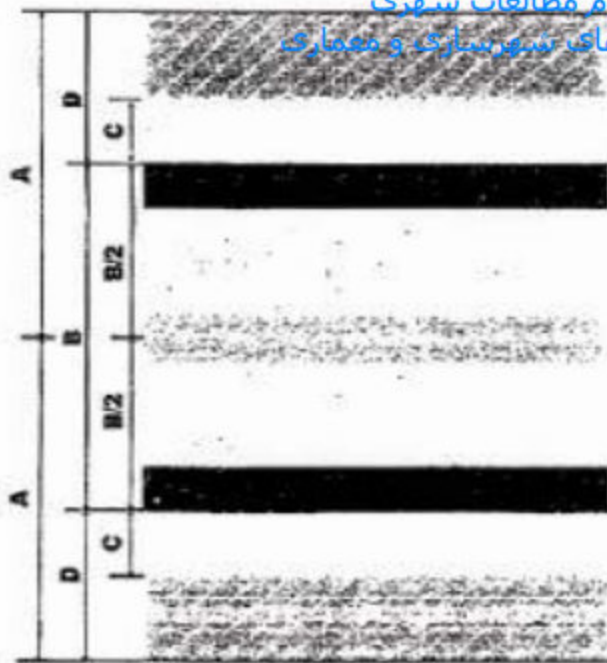

آیین نامه اجرایی تبصره (۱) ماده (۱۷) اصلاحی قانون ایمنی راهها و راه آهن

کروکی حریم و یکصد متر محدوده نظارتی راههای چهار خطه،
بزرگراهها و آزادراههای متصل به هم با جدا کننده وسط

کانال نلگرام مطالعات شهری
مرجع اصلی فایل های شهری سازی و معماری

- محور راه
- جزیره وسط
- سطح سواره
- شانه های طرفین راه
- حاشیه راه
- نوار تاسیسات خدمات زیربنایی
- مابقی محدوده نظارتی یکصد متر

- A = عرض محدوده یکصد متر بعلاوه نصف حریم قانونی راه
- B = حریم قانونی راه
- C = عرض نوار تاسیسات خدمات زیربنایی
- D = عرض محدوده یکصد متر بعد از حریم قانونی راه

نوع راه	حریم قانونی راه از خط محور B/2	A	B	C	عرض نوار تاسیسات خدمات C زیربنایی
روستایی	۱۲/۵	۱۱۲/۵	۲۵	۱۰۰	۳۰
فرعی	۱۷/۵	۱۱۷/۵	۳۵	۱۰۰	۳۰
اصلی دو خطه	۲۲/۵	۱۲۲/۵	۴۵	۱۰۰	۳۰
اصلی چهار خطه	۳۸	۱۳۸	۷۶	۱۰۰	۳۰
بزرگراه	۳۸	۱۳۸	۷۶	۱۰۰	۳۰
آزادراه	۳۸	۱۳۸	۷۶	۱۰۰	۳۰
آزاد راه	۶۰				۳۰

<https://t.me/RegionalPlanning>

حریم راههای ورودی و خروجی به راههای اصلی، بزرگراهها و آزادراهها ۴۵ متر می باشد.

قسمتی از قانون ایمنی راهها و راه آهن مصوب ۱۳۴۹/۴/۲

ماده ۸- راه آهن دولتی ایران مکلف است در طول راه آهن معابر و گذرگاههای مجاز برای افراد و وسائل نقلیه را با نصب علامات مشخص کند.

ماده ۱۱- از تاریخ تصویب این قانون غرامت موضوع ماده (۱۳) قانون کیفرنامه های راه آهن مصوب فروردین ماه ۱۳۲۰ از پانصد ریال تا پنج هزار ریال خواهد بود و تجاوز بمحدوده ایستگاهها در حکم تجاوز بحریم خط آهن میباشد.

آئین نامه اجرایی تبصره (۱) ماده (۱۷) اصلاحی قانون ایمنی راهها و راه آهن مصوب ۱۳۷۹

ماده ۲- صدور مجوز برای ایجاد هر گونه ساختمان و دیوار کشی و تاسیسات و نظایر آن به عمق یکصد متر از انتهای حریم راهها و راه آهن های کشور با رعایت موارد زیر مجاز است:

الف- صدور هر گونه مجوز برای ایجاد مستحدمات به هر صورت در مجاورت ابنیه فنی راه یا راه آهن نظیر پل (با دهانه ۱۰ متر و بالا تر) تونل، دیوار حائل، دیوار ضامن، گالری بهمن گیر، پاسگاه های

پلیس راه، پارکینگ، تقاطع های همسطح و غیر همسطح و نظایر آنها در فاصله ۱۰۰ متر تا ۲۵۰ متر در طول محور راه حسب مورد قبل و بعد از آنها ممنوع است. ایجاد تاسیسات خدمات زیربنایی حسب مورد با مجوز وزارت راه و ترابری مجاز می باشد.

ج- اراضی واقع درنوار به عرض (۳۰) متر برای راهها و راه آهن های کشور، از ابتدای محدوده یکصد متری، بلافاصله بعد از حریم قانونی راه و راه آهن، فقط دارای کاربری تاسیسات زیر بنایی خواهند بود. مستحدمات مجاز در این محدوده (نوار کاربری تاسیسات زیر بنایی) عبارتند از:

۱- شبکه های تاسیسات زیر بنایی نظیر خطوط آب، فاضلاب، گاز، نفت، مخابرات و امثال آن.
۲- افزایش حریم راهها و ایجاد تاسیسات وابسته به آن نظیر پارکینگ بارعایت حقوق مکتسبه تاسیسات زیر بنایی ایجاد شده.

د- برای ایجاد مستحدماتی نظیر شهرکهای صنعتی و مسکونی، مجتمع های خدماتی و رفاهی در خارج از محدوده قانونی شهرها مرجع صدور مجوز بارعایت مفاد این آئین نامه، مجوز صادر می نماید.

تبصره ۲- ایجاد هرگونه مستحدمات در محدوده یک صد متری بعد از حریم راهها در موارد زیر ممنوع است:

- ۱- در سمت دیگر راههایی که روستاها در یک سمت آنها قرار گرفته اند.
- ۲- در ضلع خارجی کمربندیها و کنارگذرها.
- ۳- در نقاطی که محدودیت دید وجود دارد یا ایجاد مستحدمات جدید باعث کاهش زاویه و محدوده دید گردد.

- ۴ - بین دوباند رفت و برگشت جدا از هم
- ۵ - در تهیه طرح جامع، تفضیلی و هادی شهرها یا بازنگری طرح ها موجود، رعایت مفاد این آئین نامه الزامی بوده و هرگونه تغییر در آن، تغییر اساسی محسوب می شود.

باتشکر از حوصله ای که به خروج دادید

فهرست منابع

جلد هشتم کتاب سبز شهرداریها
سایت سازمان آب و فاضلاب
سایت وزارت نیرو
سایت راه آهن
سایت شرکت مخابرات
سایت تخصصی شهرسازی ایران